

VALSTYBINĖ KAINŲ IR ENERGETIKOS KONTROLĖS KOMISIJA

NUTARIMAS

DĖL VALSTYBINĖS KAINŲ IR ENERGETIKOS KONTROLĖS KOMISIJOS 2013–2015 METŲ STRATEGINIO VEIKLOS PLANO PATVIRTINIMO

2012 m. gruodžio 28 d. Nr. O3-461
Vilnius

Vadovaudamasi Strateginio planavimo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. birželio 6 d. nutarimu Nr. 827 (Žin., 2002, Nr. 57-2312; 2010, Nr. 102-5279), Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija **n u t a r i a** patvirtinti Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2013–2015 metų strateginį veiklos planą (pridedama).

Komisijos pirmininkė

Diana Korsakaitė

VALSTYBINĖ KAINŲ IR ENERGETIKOS KONTROLĖS KOMISIJA

Asignavimų valdytojo kodas 90 900 1773

2013–2015 METŲ STRATEGINIS VEIKLOS PLANAS**I. MISIJA IR STRATEGINIAI POKYČIAI****MISIJA**

Užtikrinti vartotojams energetinių paslaugų kokybę ir prieinamumą, sudarant lygias veiklos sąlygas visiems rinkos dalyviams.

VEIKLOS PRIORITETAI**I. Reguliacinės aplinkos harmonizavimas, kaip tarp skirtingų energetikos sektorių, taip ir su Europos Sąjungos (toliau – ES) teise**

Svarbiausi darbai:

1. Centralizuoto šilumos tiekimo sektoriaus kainodaros reformos įgyvendinimas.
Įvykdymas – 2016 m. IV ketv.
2. Reguliavimo principų harmonizavimas elektros ir dujų sektoriuje, siekiant sukurti bendrą Europos energetikos rinką.
Įvykdymas – 2014 m. IV ketv.
3. Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įmonių licencijavimas ir naujos paslaugų kainodaros įgyvendinimas.
Įvykdymas – 2014 m. IV ketv.

II. Konkurencingos verslo aplinkos ir partnerystės tarp energetikos vartotojų bei paslaugų teikėjų formavimas

Svarbiausi darbai:

1. Efektyviai veikiančio elektros energetikos tinklo modeliavimas ir sąnaudų apskaitos modelio (LRAIC) formavimas.
Įvykdymas – 2014 m. II ketv.
2. Atlikti prižiūrimų rinkų tyrimus, siekiant nustatyti veiksnius, galinčius riboti konkurenciją.
Įvykdymas – 2014 m. II ketv.
3. Įdiegti duomenų surinkimo ir analizės informacinę sistemą.
Įvykdymas – 2013 m. IV ketv.
4. Parengti energetinių ir geriamojo vandens paslaugų vartotojų švietimo ugdymo programą.
Įvykdymas – 2015 m. IV ketv.

Veiklos prioritetams ir svarbiausiems darbams formuojami rodikliai 2013 - 2015 metais:

- Šilumos energijos, pagamintos iš atsinaujinančių energijos išteklių, dalis bendrojo galutinio šilumos energijos suvartojimo balanse (2013 metais – 32,3 proc., 2014 metais – 34,2 proc., 2015 metais – 34,4 proc.).
- Veiklą vykdančių nepriklausomų elektros energijos tiekėjų skaičius (2013 m. – 42 proc., 2014 m. – 45 proc., 2015 m. – 47 proc. nuo bendro Valstybinės kainų ir energetikos

- kontrolės komisijos (toliau – Komisija) išduotų nepriklausomo elektros energijos tiekimo licencijų/leidimų skaičiaus).
- Iki 2014 m. gruodžio 1 d. parengtas ir įdiegtas „Įleidimo-išleidimo“ taškų (ang. *Entry-Exit model*) nustatymo ir kainodaros modelis, skirtas gamtinių dujų perdavimo sistemai.
  - Viešojo vandens tiekimo licencijas turinčių ūkio subjektų skaičius (2013 m. – 50 proc., 2014 m. – 100 proc., 2014 m. – 100 proc.).
  - Parengtas ir įdiegtas naujam 2015 – 2019 metų reguliaciniam periodui LRAIC apskaitos modelis elektros energetikos sektoriuje.
  - Pateikti siūlymai Konkurencijos tarybai dėl veiksmų galinčių riboti konkurenciją eliminavimo.
  - Įmonių, esančių Komisijos reguliavimo sferoje, dalis, naudojanti Duomenų surinkimo ir analizės informacinę sistemą ataskaitų pateikimui Komisijai nuo bendro reguliavimo sferoje esančio įmonių skaičiaus (2013 m. – 1 proc., 2014 m. – 30 proc.; 2015 m. – 70 proc.).
  - Parengta energetinių ir geriamojo vandens paslaugų vartotojų švietimo ugdymo programa.
  - Vartotojų, žinančių, kokiais klausimais galima kreiptis ir kokias problemas gali išspręsti Komisija, skaičius (2013 m. – 80 proc., 2014 m. – 90 proc.; 2015 m. – 90 proc. nuo apklaustų asmenų, besikreipusių į Komisiją).

Asignavimai veiklos prioritetams įgyvendinti

Prioritetas	Asignavimai, tūkst. Lt
Reguliacinės aplinkos harmonizavimas, kaip tarp skirtingų energetikos sektorių, taip ir su ES teise	4665
Konkurencingos verslo aplinkos ir partnerystės tarp energetikos vartotojų bei paslaugų teikėjų formavimas	4665

PAGRINDINĖS TEISĖKŪROS INICIATYVOS

Komisija prireikus yra pasirengusi aktyviai dalyvauti Energetikos įstatymo, Elektros energetikos įstatymo, Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo, Gamtinių dujų įstatymo, Šilumos ūkio įstatymo, Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo, Kainų įstatymo, Energijos išteklių rinkos įstatymo ir t. t. pakeitimų svarstymo procedūrose bei teikti ekspertinę pagalbą, rengiant šių įstatymų pakeitimų įstatymų projektus.

Lietuvos Respublikos Seimui 2011–2012 metais priėmus Trečiąjį energetikos paketą į nacionalinę teisę perkeliančius Energetikos, Elektros energetikos ir Gamtinių dujų įstatymus, Komisija 2013 metais toliau tęs įgyvendinamųjų teisės aktų rengimą, kuriais iš esmės sukurs naują ekonominę ir teisinę energetikos sektorių reguliavimą. 2013 metais Komisija planuoja priimti šiuos teisės aktus:

- Viešos informacijos skelbimo tvarkos aprašą;
- Rinkos tyrimo taisyklių pakeitimą;
- Energetikos įmonių informacijos teikimo taisyklių pakeitimą;
- Energetikos įmonių duomenų saugojimo tvarkos aprašą;
- Energijos suvartojimo duomenų naudojimo formos ir tvarkos nustatymo aprašą;
- Gamtinių dujų tiekimo kainų viršutinių ribų skaičiavimo metodikos pakeitimą;
- Gamtinių dujų garantinio tiekimo paslaugų kainų viršutinių ribų skaičiavimo metodiką;
- Gamtinių dujų laikymo ir skystinimo kainų viršutinių ribų skaičiavimo metodiką;
- Gamtinių dujų sistemos balansavimo paslaugų kainų nustatymo metodiką;
- Gamtinių dujų įmonių apskaitos atskyrimo standartinės taisykles ir su apskaitos atskyrimu susijusius reikalavimus;

- Sąnaudų apskaitos ir paskirstymo bei su sąnaudų apskaita susijusių reikalavimų taisykles;
- Energetikos įmonių investicijų vertinimo ir derinimo Valstybinėje kainų ir energetikos kontrolės komisijoje tvarkos aprašo pakeitimą;
- Pažangiųjų matavimo sistemų ilgalaikės trukmės išlaidų ir naudos rinkai ekonominio vertinimo tvarkos aprašą;
- Gamtinių dujų perdavimo tinklo sujungimo su Europos Sąjungos gamtinių dujų tinklų projekto sąnaudų įtraukimo į perdavimo tinklo paslaugų teikimo sąnaudas metodiką;
- Elektros energetikos įmonių apskaitos atskyrimo taisykles;
- Įėjimo į Lietuvos Respublikos elektros energijos rinką įmokos skaičiavimo metodiką.

Esant poreikiui ir siekiant Energetikos įstatyme bei kituose energetikos veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatytų tikslų, Komisija pasiruošusi parengti ir pagal kompetenciją tobulinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų „Dėl valstybės reguliuojamų kainų elektros energetikos sektoriuje nustatymo principų“ ir „Dėl valstybės reguliuojamų kainų gamtinių dujų sektoriuje nustatymo principų“ projektus.

Baigiant įgyvendinti Energijos išteklių rinkos įstatymą, 2013 metais Komisija planuoja parengti ir priimti šiuos teisės aktus:

- Energijos išteklių rinkos priežiūros taisykles;
- Energijos išteklių biržos operatoriaus nepriklausomo veiklos sąnaudų audito atlikimo sąlygų ir tvarkos aprašą;
- Elektros energijos rinkos kainos nustatymo metodikos pakeitimą.

Atsižvelgiant į Suskystintų gamtinių dujų terminalo įstatymo reikalavimus, Komisija 2013 metais planuoja parengti:

- Per suskystintų gamtinių dujų terminalą importuojamų ir Lietuvos Respublikos gamtinių dujų vidaus rinkoje suvartojamų gamtinių dujų, kurių kiekis turi sudaryti ne mažiau kaip 25 procentus iš viso Lietuvos Respublikoje suvartojamo gamtinio dujų kiekio per metus, kainų viršutinių ribų skaičiavimo metodiką;
- Prekybos gamtinėmis dujomis priežiūros taisyklių pakeitimą.

Įgyvendinant Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintą Šilumos kainų nustatymo metodikos principų aprašą, 2013 metais Komisija planuoja priimti Šilumos kainų nustatymo metodikos pakeitimus, taip pat tobulinti Karšto vandens kainų nustatymo metodiką. Be to, 2013–2015 metais bus tobulinamas Šilumos supirkimo iš nepriklausomų šilumos gamintojų tvarkos ir sąlygų aprašas, Šilumos gamybos, perdavimo, pardavimo, karšto vandens tiekimo ir atsiskaitomųjų karšto vandens apskaitos prietaisų aptarnavimo veiklų lyginamosios analizės aprašas. Taip pat 2013–2015 metais planuojama kompleksiskai tobulinti Komisijos patvirtintus rekomenduojamus šilumos paskirstymo metodus.

Priėmus šiuo metu Lietuvos Respublikos Seime užregistruotą (XIP-4158) Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo pakeitimo įstatymą, 2013–2015 metais turės būti keičiami ir tobulinami Komisijos patvirtinti teisės aktai geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo srityje: Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kainų nustatymo metodika, Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo veiklos lyginamosios analizės aprašas, Nuotekų valymo kainos už padidėjusią ir specifinę taršą skaičiavimo tvarkos aprašas ir kt.

Atsižvelgiant į 2013 m. liepos 1 d. įsigaliosiantį Lietuvos Respublikos administracinės naštos mažinimo įstatymą, kurio tikslas – užtikrinti darnų administracinės naštos mažinimo procesą, orientuotą į piliečių, verslo subjektų ir valstybės interesus, kuo mažesnėmis sąnaudomis pasiekti teisės aktuose numatytų tikslų, Komisijos priimamuose teisės aktuose bus optimizuojama Komisijos prižiūrimų asmenų administracinė našta.

Įgyvendinant 2014 m. sausio 1 d. įsigaliosiantį Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymą, Komisija planuoja tobulinti teisės aktus, reglamentuojančius Komisijos priimamų teisės aktų paskelbimą, rengimą, konsultavimosi su visuomene dėl priimamų sprendimų procedūras.

VEIKLOS EFEKTYVUMO DIDINIMO KRYPTYS

Komisija, atsižvelgdama į tai, kad nuo 2011 m. rugpjūčio 1 d. įsigaliojo nauja Gamtinių dujų įstatymo redakcija, nuo 2012 metų – nauja Energetikos įstatymo redakcija ir nuo 2012 m. vasario 7 d. nauja Elektros energetikos įstatymo redakcija, veiklos optimizavimui nuo 2012 m. kovo 1 d. pakeitė administracinę struktūrą, siekiant su Komisijai skirtais asignavimais užtikrinti Komisijai įstatymų pavestų funkcijų vykdymą. Komisiją sudaro valstybės pareigūnai, t. y. Komisijos pirmininkas ir Komisijos nariai, karjeros valstybės tarnautojai ir darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis. Komisijos funkcijoms įgyvendinti sudaroma Komisijos administracija, susidedanti iš departamentų ir juose esančių skyrių bei savarankiškų skyrių, kuriems vadovauja Administracijos direktorius. Komisija atvira organizacija ir nuolat prisitaiko prie besikeičiančios aplinkos, valstybės tarnautojams nustatomos siektinos užduotys bei jų veiklos vertinimo kriterijai.

Vadovaujantis naujos redakcijos Energetikos įstatymo 8 straipsnio 14 ir 15 dalimis, nuo 2012 metų Komisijos programos, vykdant energetikos sektoriaus reguliavimą ir valstybinę energetikos priežiūrą, finansuojamos iš Komisijos pajamų, gautų iš energetikos įmonių pervedamų įmokų, apskaičiuotų pagal atskirų energetikos sektorių metines energijos perdavimo ir (ar) skirstymo veiklų pajamas. Skaičiuojant pagal prognozuojamas energetikos sektorių perdavimo ir (ar) skirstymo veiklų pajamas 2013 – 2015 metams, Komisijos metinės pajamos turėtų sudaryti kasmet po 9,6 mln. Lt. Šios lėšos bus naudojamos Komisijos strateginiams veiklos tikslams pasiekti bei veiklos efektyvumui didinti: verslo priežiūros srityje diegiant rizikos valdymo mechanizmus, panaudojant informacines technologijas, mažinti verslui administracinę naštą.

Komisija, atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Vyriausybės tvirtinamą Valstybės tarnautojų mokymo strategiją, Komisijos strateginius tikslus bei remdamasi tiesioginių vadovų teikiamomis valstybės tarnautojams rekomendacijomis, rengs Komisijos darbuotojų mokymų planus. Nuolat besikeičianti Komisijos veiklą reglamentuojanti teisinė bazė ir tobulėjančios energijos bei geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo kainų nustatymo metodologijos reikalauja aukštos kvalifikacijos specialistų.

STRATEGINIAI TIKSLAI IR PROGRAMOS

Komisijos strateginis tikslas – Užtikrinti ilgalaikę ir efektyvią energetinių sektorių nepriklausomo reguliavimo sistemą.

Komisija strateginį tikslą įgyvendina vykdydama Energetikos ir geriamojo vandens sektorių kainų reguliavimo bei rinkos priežiūros programą (toliau – Programa), kuri yra tęstinė – vykdoma nuo 2005 metų.

Lietuvos Respublikos Seimas 2011-2012 m. rudens ir pavasario sesijoje priėmė Energetikos, Elektros energetikos, Gamtinių dujų įstatymų naujas redakcijas, Atsinaujinančių išteklių, Energijos išteklių rinkos, Suskystintų gamtinių dujų terminalo ir Elektros energetikos sistemos integracijos į Europos elektros energetikos sistemas įstatymus, kuriais Komisijai paveda visiškai naujas ir praplečia jau turimas funkcijas bei suformuluoja naujus uždavinius. Atlikus numatomų nacionalinės energetikos reguliavimo institucijos funkcijų analizę, planuojami tokie žmoniškųjų išteklių ir atitinkamai darbo užmokesčio fondo pasikeitimai:

	2012 metai	2013 metai	2014 metai	2015 metai
Pareigybių skaičius, vnt.	80	90	90	90
Išlaidos darbo užmokesčiui, tūkst. Lt	2753	3900	4000	4000

1 LENTELE. 2013-2015 METŲ PROGRAMOS ASIGNAVIMAI IR VALDYMO IŠLAIDOS

Eil. Nr.	Programos pavadinimas	2013 metų asignavimai				Numatomi 2014 metų asignavimai				Numatomi 2015 metų asignavimai			
		iš viso	iš jų			iš viso	iš jų			iš viso	iš jų		
			Išlaidoms		turtui įsigyti		Išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti
			iš viso	iš jų darbo užmokesčiui			iš viso	iš jų darbo užmokesčiui			iš viso	iš jų darbo užmokesčiui	
1.	Energetikos ir geriamojo vandens sektorių kainų reguliavimas bei rinkos priežiūra	9330	7530	3900	1800	9600	8750	4000	850	9600	8750	4000	850
	iš jų valdymo išlaidos	9257	7457	3900	1800	9527	8677	4000	850	9527	8677	4000	850
	Iš viso asignavimų programoms	9330	7530	3900	1800	9600	8750	4000	850	9600	8750	4000	850
	iš jų valdymo išlaidos	9257	7457	3900	1800	9527	8677	4000	850	9527	8677	4000	850
	Valdymo išlaidų dalis, procentais	99,2	99	100	100	99,24	99,17	100	100	99,24	99,17	100	100

II. STRATEGINIŲ TIKSLŲ IR PROGRAMŲ ĮGYVENDINIMAS

VEIKLOS KONTEKSTAS

Komisija veiklą vykdo dinamiškoje politinėje, ekonominėje, socialinėje ir technologinėje aplinkoje. Komisijos veiklą daugiausia lemia įstatymų leidžiamosios ir vykdomosios valdžios priimami sprendimai bei kartu besikeičiančios ES direktyvų ir kitų teisės aktų nuostatos ekonomikos reguliavimo, gamtos saugos ir energetikos klausimais.

Atlikus aplinkos analizę, pateikiamos išvados, pagrindinės identifikuotos problemos ir veiksniai, lemiantys planuojamus pokyčius:

- **Trečiojo energetikos paketo perkėlimas į nacionalinę teisę.** Atsižvelgiant į tai, kad 2011 metais ir 2012-ųjų pradžioje Trečiojo energetikos paketo nuostatos buvo perkeltos į Energetikos, Elektros energetikos ir Gamtinių dujų įstatymus, Komisija priėmė naujas funkcijas, atitinkamai planuoja veiklą, peržiūri savo uždavinius. Viena iš svarbiausių funkcijų – elektros energetikos ir gamtinių dujų įmonių atskyrimo pagal veiklas įgyvendinimo kontrolė. Komisijai reikės vykdyti tokias naujas funkcijas, kaip pavyzdžiui, gamtinių dujų prekybos priežiūra, reguliarių gamtinių dujų tiekimo rinkos tyrimų atlikimas ir pan. Taip pat iki 2014 metų pabaigos turės būti parengtas Baltijos regiono perdavimo kainodaros (angl. *entry-exit*) mechanizmas, prieigos prie dujų sistemos organizavimo, dujų įmonių stebėsenos (skaidrumo, rinkos konkurencingumo, tarpvalstybinių investicijų, tarp sisteminių jungčių galios paskirstymo ir perkrovų valdymo srityse).

- **Gamtinių dujų birža.** Analogiškai, kaip ir elektros energetikos sektoriuje, planuojama įgyvendinti gamtinių dujų rinkos modelį, t. y. gamtinių dujų prekybą biržoje, kurioje gamtinių dujų vartotojai, turintys metines sutartis su tiekėjais – importuotojais ir kiti gamtinių dujų sektoriuje veikiantys subjektai galės savo metinius perteklinius arba trūkstamus gamtinių dujų kiekius pirkti/parduoti gamtinių dujų biržoje ir tokiu būdu subalansuoti savo gamtinių dujų srautus. Komisijai, kaip nacionaliniam reguliuotojui, pavesta vykdyti šios gamtinių dujų rinkos priežiūrą. Tam, kad tinkamai funkcionuotų prekybos dujų biržoje modelis, Komisija suderino dujų perdavimo sistemos operatoriaus parengtą balansavimo taisyklių projektą bei 2013 metais turi parengti ir patvirtinti balansavimo paslaugų kainų skaičiavimo metodiką. Atitinkamai elektros energijos rinkos priežiūra išlieka viena iš prioritetinių Komisijos veiklų.

- **Energijos išteklių birža.** Komisija ypatingą dėmesį skiria efektyviam biokuro rinkos vystymuisi. Komisija 2012 m. gruodžio mėn. atliko konkurencinę šio segmento stebėseną ir nustatė veiksnius, galinčius riboti ar sudarančius sąlygas riboti skaidrią ir efektyvią biokuro rinkos plėtrą. Todėl Komisija parengė Energijos išteklių rinkos įstatymo pakeitimo projektą. Parengtas Projektas leistų įtvirtinti privalomą perkamo biokuro įsigijimo šaltinį ir konkrečią įsigijamo biokuro dalį, skatintų biokuro rinkos plėtrą, t. y. padidėtų energetikos įmonių galimybės pasirinkti pardavėją, tiekiantį biokurą palankiausiomis kainomis, sudarytų sąlygas konkurencijai tarp šių verslo subjektų didėti. Tai skatintų rinkos tendencijas atspindinčių kainų formavimąsi ir galiausiai – šilumos kainų mažėjimą galutiniams vartotojams.

- **Bendrasis informacijos centras ir kita vartotojų švietimo veikla.** Vartotojų teises energetikos srityje žymiai sustiprina Trečiasis ES energetikos paketas, kuriuo vadovaujantis nuo 2012 m. kovo 1 d. Komisijoje įsteigtas naujas administracinis padalinys – Bendrasis informacijos centras, skirtas teikti vartotojams visą reikiamą informaciją apie jų teises, galiojančius teisės aktus ir jiems prieinamus ginčų sprendimo būdus. Bendrasis informacijos centras kasmet organizuos anonimes interesantų apklausas, kurios leis nustatyti besikeičiančius vartotojų poreikius ir priimti atitinkamus sprendimus dėl paslaugų kokybės gerinimo. Komisija, remdamasi vartotojų poreikių analize, rengs vartotojų švietimo bei ugdymo programas, sieks skatinti sąmoningą ir efektyvų energijos vartojimą. Taip pat būtina visais įmanomais informacijos skleidimo būdais tęsti Komisijos santykio su savivaldos institucijomis aiškinimą vartotojams.

- **Baltijos energijos rinkos jungčių plano įgyvendinimas.** Lietuva kartu su Latvija ir Estija bei kitomis penkiomis Baltijos jūros šalimis (Danijos Karalyste, Vokietijos Federalinė Respublika, Lenkijos, Suomijos ir Švedijos Respublikomis) ir Europos Komisija vykdo Baltijos

energijos rinkos jungčių planą (The Baltic Energy Market Interconnection Plan, BEMIP), kuris turėtų sujungti izoliuotas Baltijos šalių elektros energetines sistemas su Skandinavijos ir Vakarų Europos šalių elektros energetikos sistemomis, o dujų sektoriuje turėtų išspręsti aktualią investicijų kaštų tarp šalių pasidalijimo principų bei jų vertinimo nustatymo problematiką, kurią Komisija sprendžia kartu su kitais Baltijos regiono reguliuotojais. 2011 metais Komisija bandė gauti finansavimą šiam projektui iš Baltic Sea region fondo, tačiau, partneriams atsisakius kofinansuoti dalį išlaidų, nepavyko gauti finansavimo. Atitinkamai visos Lietuvos BEMIP veikloje patiriamos išlaidos turės būti finansuojamos iš Komisijos asignavimų.

- **Integracija į ES reguliavimo aplinką.** 2011 m. kovo 3 d. Liublianoje (Slovėnija) oficialiai darbą pradėjo Energetikos reguliuotojų bendradarbiavimo agentūra (angl. *The Agency for the Cooperation of Energy Regulators, ACER*), kuri įsteigta vadovaujantis vienu iš Trečiojo energetikos paketo dokumentu – 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 713/2009. Komisija yra Europos energetikos reguliuotojų tarybos (CEER) narė ir Regioninės energetikos reguliuotojų asociacijos (ERRA) narė.

Komisija, vertinant tai, kad buvo ypač sunki finansinė padėtis, tarptautinėse reguliuotojų priemonėse dalyvavo itin mažai, tik tais atvejais, kai dalyvavimo finansavimą garantavo Europos Komisijos lėšos. Todėl artimiausiu metu bus skiriamas didelis dėmesys aktyvinti tarptautinį bendradarbiavimą, kuris leistų užtikrinti pagrįstų sprendimų priėmimą sklandžiai energetikos raidai: visuotinei konkurencijai, atvirai energijos rinkai, griežtėjančių aplinkosaugos reikalavimų tenkinimui.

- **Geriamojo vandens tiekimo kainodara.** Lietuvos Respublikos valstybės kontrolei atlikus valstybinį auditą „Vandens tiekimo organizavimas ir kainodara“ (2011 m. sausio 5 d. valstybinio audito ataskaita Nr. VA-P-20-3-1), kurio tikslas buvo įvertinti, ar užtikrinamas efektyvus vandens tiekimo reguliavimas ir organizavimas bei kokybiškų viešųjų paslaugų prieinamumas vartotojams, padaryta išvada, kad šiuo metu Lietuvoje apie du trečdaliai gyventojų aprūpinami centralizuotai tiekiamu vandeniu ir be savivaldybių kontroliuojamų bendrovių vandens tiekimą vykdo dar per 200 vandens tiekimo subjektų, kurių veikla nekontroliuojama. Anot Valstybės kontrolės, tiek savivaldybių kontroliuojamos įmonės, tiek kitų teisinių formų įmonės vandens paslaugų kainas turi suderinti su Komisija. Seime užregistruotas atitinkamas Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo pakeitimas, kuriame numatomas įmonių licencijavimas, kainodaros pakeitimas (ilgalaikių kainų, perskaičiuojamų kasmet, pagrindu), paslaugų kokybės kontrolė. Atitinkamai Komisija turi būti pasirengusi vykdyti šias naujas funkcijas.

Viena iš Lietuvos geriamojo vandens ūkio problemų – daug mažų (net 320) įvairių nuosavybės formų įmonių. Šių įmonių techninis – ekonominis potencialas menkas, žema darbuotojų kvalifikacija, vykdomos įvairios veiklos nėra tinkamai atskirtos apskaitoje, savininkai neinvestuoja į turto atnaujinimą. Nepaisant to, kad Komisijos galimybės daryti įtaką geriamojo vandens tiekimo įmonių stambinimo procesui yra ribotos, Komisija propaguos įmonių stambinimo pranašumus bei derindama kainas užtikrins Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatyme nurodytą sąnaudų susigrąžinimo principo įgyvendinimą.

- **Konkurencijos šilumos gamybos srityje skatinimas.** Vyriausybė 2011 m. liepos 13 d. nutarimu Nr. 889 patvirtino Šilumos kainų nustatymo metodikos principus, kuriais įtvirtino šešis šilumos sektoriaus kainodaros reguliavimo pokyčius: numatyta patvirtinti reguliuojamos veiklos apskaitos principus, sukurti apskaitos atskyrimo mechanizmą, nustatyti sąnaudų sisteminę klasifikaciją, ribojančių veiksmų sąrašą, investicijų grąžos dydžio reguliavimo principus ir pareigas šilumos tiekėjui koreguoti paslaugų kainas, atsižvelgiant į kuro kainų pasikeitimus. Komisija, įgyvendindama Šilumos ūkio įstatyme nustatytus tikslus ir vadovaudamasi Šilumos kainų nustatymo metodikos principų aprašu, 2012 m. I ketv. parengė ir pateikė viešajai konsultacijai Šilumos energijos kainų nustatymo metodikos projektą, kurio pagrindinis tikslas – didinti šilumos ūkio investicinės aplinkos stabilumą, konkurencingumą bei šilumos energijos kainodaros skaidrumą. Tai tik pirmasis žingsnis, įgyvendinant kainodaros reformą šilumos sektoriuje. Būtina

tinkamai pasirengti apskaitos ir sąnaudų atskyrimo reikalavimų įgyvendinimui, išugdyti ir tinkamai parengti darbuotojus sisteminei kainodaros reformai.

Siekiant užtikrinti šilumos vartotojų teisę gauti šilumą mažiausiomis sąnaudomis, Komisija nuolat atlieka teisinės aplinkos stebėseną ir nustačiusi teisinės spragas priima atitinkamus sprendimus.

Didinant konkurenciją šilumos gamybos segmente bei skatinant atliekinių ir atsinaujinančiųjų energijos išteklių šilumai gaminti naudojimą, Komisija sieks sudaryti palankesnes sąlygas naujų gamybos pajėgumų prieigai prie tinklų (sistemų), pirmiausia pašalinant kliūtis, trukdančias naujų rinkos dalyvių atėjimui.

Šilumos ūkio įstatymas numato, kad, esant pagrįstam nepriklausomo šilumos gamintojo prašymui, Komisija turi teisę priimti motyvuotą sprendimą netaikyti privalomos šilumos gamybos kainodaros nepriklausomam šilumos gamintojui. Komisija motyvuotą sprendimą priima atlikusi tyrimo procedūrą. Tikėtina, kad, skatinant konkurenciją šilumos gamybos srityje, prašymų pripažinti nereguliuojamais šilumos gamintojais ateityje tik daugės.

- **Atsinaujinančių išteklių energetika.** 2011 metų pavasario sesijoje priimtas Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymas, kuris numato, kad elektros energijos, pagamintos iš atsinaujinančių išteklių, fiksuoti tarifai nustatomi ir skatinimo kvotos paskirstomos aukciono būdu. Įstatymų leidėjas aukcionų organizavimą patikėjo Komisijai. Komisija 2011 m. liepos mėn. pabaigoje jau buvo suformavusi ir patvirtinusi atsinaujinančių energijos išteklių rinkos veiklos taisykles ta apimtimi, kuri buvo Komisijai deleguota įstatymų leidėjo valia. Komisija patvirtino tarifus, galiojančius nuo 2013 m. sausio 1 d. energijai, pagamintai iš atsinaujinančių energijos išteklių, kurie buvo diferencijuoti pagal technologinius jėgainių tipus ir pajėgumus. Komisija kiekvienais metais nustatys naujus tarifus, energijai, pagamintai iš atsinaujinančių energijos išteklių, ateinantiems metams. Komisija ypatingą dėmesį skirs aukcionų organizavimui, tarifų taikymo priežiūrai bei kitiems Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo įgyvendinimo klausimams.

Šalia daugybės naujų funkcijų Komisija, vadovaudamasi Energetikos įstatymu, Elektros energetikos įstatymu, Gamtinių dujų įstatymu, Šilumos ūkio įstatymu, Geriamojo tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymu, Energijos išteklių rinkos įstatymu, Suskystintų gamtinių dujų terminalo įstatymu ir Elektros energetikos sistemos integracijos į Europos elektros energetikos sistemas įstatymu, Vyriausybės nutarimais ir kitais teisės aktais, turi užtikrinti, kad energetikos rinkoje būtų efektyvi konkurencija, vartotojai ir tiekėjai nebūtų diskriminuojami, visi vartotojai gautų nustatytos kokybės paslaugas, šilumos, elektros, gamtinių dujų ir geriamojo vandens bei nuotekų tvarkymo kainos vartotojams būtų perskaičiuojamos, atsižvelgiant į energetikos išteklių kainų pokyčius.

Komisija turės griežtai nustatytais terminais vykdyti savo pagrindines funkcijas: derinti Nacionalinėje energetikos strategijoje numatytų investicijų projektus ir vykdyti betarpišką jų įgyvendinimo kontrolę, vykdyti energetikos įmonių stebėseną, rengti ataskaitas ES institucijoms, nustatyti valstybės reguliuojamų kainų lygį. Komisijos nustatytais (suderintomis) kainomis ir tarifais naudojasi visi Lietuvos gyventojai. Nuo Komisijos nustatytų šiluminės energijos normatyvų, patvirtintų energetikos išteklių kainų ir tarifų dydžio tiesiogiai priklauso gyventojų mokamų komunalinių mokesčių dydis bei iš dalies socialiai remtiniams gyventojams pašalpoms mokėti skiriamos lėšos ir išmokėtinų pašalpų dydis. Todėl šių Komisijos kasdieniųjų, labai svarbių visuomenei funkcijų vykdymas, neturi nukentėti dėl nuolat kylančių naujų iššūkių Komisijai.

Komisija licencijuojamos veiklos sąlygų priežiūrą vykdo 384 ūkio subjektų atžvilgiu, kurių realizacijos pajamos yra didesnės nei 7 mlrd. Lt. Kasmet Komisija suderina energetikos sektorių įmonių investicijų planus, viršijančius 600 mln. Lt. Suprantama, kad nuo Komisijos nustatytų (suderintų) kainų ir tarifų dydžio priklauso ne tik reguliuojamų įmonių rentabilumas, jų ekonominė būklė, bet ir visos Lietuvos makroekonominiai rodikliai – infliacija, nacionalinio biudžeto apimtis, BVP augimo tempai ir kt. Komisija tęs veiklą Ministro Pirmininko potvarkiu sudarytoje Konvergencijos kriterijų priežiūros darbo grupėje ir Komisijos kompetencijos ribose teiks ekspertinę pagalbą Lietuvos ekonominių ir finansinių rodiklių atitikimo konvergencijos kriterijams vertinime.

STRATEGINIS TIKSLAS (01)

Užtikrinti ilgalaikę ir efektyvią energetinių sektorių nepriklausomo reguliavimo sistemą.

Komisijos strateginis tikslas vertinamas šiais efekto kriterijais

Vertinimo kriterijaus kodas	Efekto vertinimo kriterijaus pavadinimas	2012-ųjų metų	2013-ųjų metų	2014-ųjų metų	2015-ųjų metų
E-01-01	Vidutinio statistinio namų ūkio išlaidų dalis, tenkanti energetinėms paslaugoms įsigyti (procentas nuo vidutinio statistinio namų ūkio disponuojamų pajamų)	16	14	12	11
E-01-02	Bendrojo vidaus produkto dalis, tenkanti energetinėms paslaugoms įsigyti (procentas nuo BVP)	6,5	6,4	6,3	6,2
E-01-03	Importuojamos elektros energijos dalis nuo viso šalies elektros energijos suvartojimo (proc.)	75,4	72,9	69,4	66,7

STRATEGINĮ TIKSLĄ ĮGYVENDINANTI PROGRAMA

ENERGETIKOS IR GERIAMOJO VANDENS SEKTORIŲ KAINŲ REGULIAVIMO BEI RINKOS PRIEŽIŪROS PROGRAMA (01.01)

Bendroji informacija apie programą

Komisijos vykdoma Energetikos ir geriamojo vandens sektorių kainų reguliavimo bei rinkos priežiūros programa (toliau – Programa) yra tęstinė (vykdoma nuo 2005 metų) ir bus tęsiama 2012-2014 metais.

Komisija dalyvauja šių planavimo dokumentų įgyvendinime:

- Nacionalinė energetikos strategija, patvirtinta Lietuvos Respublikos Seimo 2007 m. sausio 18 d. nutarimu Nr. X-1046 (Žin., 2007, Nr. 11-430);
- Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo 2008–2015 metų plėtros strategija, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. rugpjūčio 27 d. nutarimu Nr. 832 (Žin., 2008, Nr. 104-3975);
- Nacionalinė atsinaujinančių energijos išteklių plėtros strategija, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. birželio 21 d. nutarimu Nr. 789 (Žin., 2010, Nr. 73-3725);
- Valstybinė vartotojų teisių apsaugos 2011-2014 metų strategija, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. liepos 7 d. nutarimas Nr. (Žin., 2011, Nr. 89-4274).

Komisijos funkcijos nustatytos Energetikos įstatyme, Elektros energetikos įstatyme, Gamtinių dujų įstatyme, Šilumos ūkio įstatyme, Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatyme, Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatyme, Energijos išteklių rinkos įstatyme, Suskystintų gamtinių dujų terminalo įstatyme, Elektros energetikos sistemos integracijos į Europos elektros energetikos sistemas įstatyme, Pagrindinės veiklos kryptys yra:

- reguliavimo apskaitos ir kainodaros metodikų rengimas ir tobulinimas, energetikos, geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įmonių kainų ir tarifų nustatymas, taikomų kainų kontrolė;
- išduotų licencijų elektros, gamtinių dujų, šilumos, viešojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sektoriuose veikiančioms įmonėms sąlygų vykdymo kontrolė;
- atitinkamose ES direktyvose ir Lietuvos teisės aktuose numatytų kainų nustatymas ir derinimas, vartotojų teisių apsaugos priemonių įgyvendinimas, energetikos rinkos ir energetikos išteklių tiekimo patikimumo monitoringas, Lietuvos energetikos sektoriaus rinkos stebėsenos ataskaitų Europos Komisijai ir Lietuvos institucijoms rengimas.

Programos vykdytojas – Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija.
Programos vykdymui 2013 metais numatomos apie 90 pareigybių.
Programos koordinatorius – Komisijos Administracijos direktorė Ana Selčinskienė,
tel. (8 5) 2135540, el. p. ana.selcinskiene@regula.lt

Komisijos pirmininkas

2 lentelė. 2013-2015 metų programos tikslai, uždaviniai, priemonės ir asignavimai

Tikslo, uždavinio, priemonės kodas	Tikslo, uždavinio, priemonės pavadinimas	Patvirtinti 2012 metų asignavimai				2013 metų asignavimai				Numatomi 2014 metų asignavimai				Numatomi 2015 metų asignavimai				Tarpinstitucinio veiklos plano kodas, Vyriausybės prioriteto kodas
		iš viso	iš jų			iš viso	iš jų			iš viso	iš jų			iš viso	iš jų			
			išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti	
			iš viso	iš jų darbo užmokesčiui			iš viso	iš jų darbo užmokesčiui			iš viso	iš jų darbo užmokesčiui			iš viso	iš jų darbo užmokesčiui		
01	Tikslas: Integruotis į ES reguliavimo sistemą ir padidinti Komisijos veiklos efektyvumą.	1610,70	1388,66	917,70	70,00	2665,68	2151,44	1114,26	420,00	2742,88	2500,00	1142,88	850,00	2742,88	2500,00	1142,88	850,00	
01-01	Uždavinys: Komisijos veiklos efektyvumo ir jos viešumo didinimas.	920,40	793,52	524,40	70,00	1332,84	1075,72	557,12	420,00	1371,44	1250,00	571,44	850,00	1371,44	1250,00	571,44	850,00	
01-01-01	Priemonė: Planuoti, valdyti ir efektyviai naudoti finansinius, materialiuosius ir žmogiškuosius išteklius, vykdyti struktūrinių padalinių veiklos planų įgyvendinimo stebėseną.	230,1	198,38	131,1	25	333,21	268,93	139,28	150,00	342,86	312,50	142,86	850,00	342,86	312,50	142,86	850	
01-01-02	Priemonė: Informuoti visuomenę apie priimamus sprendimus, organizuojant spaudos konferencijas, rengiant oficialią informaciją žiniasklaidai.	230,1	198,38	131,1		333,21	268,93	139,28		342,86	312,50	142,86		342,86	312,50	142,86		
01-01-03	Priemonė: Sukurti Komisijos informacinę sistemą.	230,1	198,38	131,1	45	333,21	268,93	139,28	270,00	342,86	312,50	142,86		342,86	312,50	142,86		
01-01-04	Priemonė: Užtikrinti sklandų kokybišką Komisijos posėdžių organizavimą ir medžiagos pateikimą.	230,1	198,38	131,1		333,21	268,93	139,28		342,86	312,50	142,86		342,86	312,50	142,86		

01-02	Uždavinys: Integruotis į ES ir pasaulio energetikos reguliavimo sprendimų priėmimo procesą.	690,30	595,14	393,30	0,00	1332,84	1075,72	557,14	0,00	1371,44	1250,00	571,44	0,00	1371,44	1250,00	571,44	0,00	
01-02-01	Priemonė: Rengti ir teikti Europos institucijoms reguliuojamų sektorių stebėsenos ataskaitas.	230,1	198,38	131,1		333,21	268,93	139,28		342,86	312,50	142,86		342,86	312,50	142,86		
01-02-02	Priemonė: Atstovauti Lietuvos institucijų sudarytų komisijų, komitetų, darbo grupių veikloje, rengiamuose pasitarimuose, posėdžiuose.	230,1	198,38	131,1		333,21	268,93	139,28		342,86	312,50	142,86		342,86	312,50	142,86		
01-02-03	Priemonė: Atstovauti ES ir kitų tarptautinių organizacijų bei asociacijų komitetų, darbo grupių ir pan. veikloje. Užtikrinti Lietuvos pozicijų dėl ES svarstomų klausimų suderinimą su institucijomis ir rinkos dalyviais.	230,1	198,38	131,1		333,21	268,93	139,29		342,86	312,50	142,86		342,86	312,50	142,86		
01-02-04	Priemonė: Organizuoti tarptautinius renginius/konferencijas Komisijai aktualiais klausimais energetikos reguliavimo srityje.					333,21	268,93	139,29		342,86	312,50	142,86		342,86	312,50	142,86		
02	Tikslas: Užtikrinti prognozuojamą ir skaidrią verslo aplinką energetikos bei geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sektoriuose.	1840,80	1587,04	1048,80	596,00	3665,34	2958,23	1532,18	1380,00	3771,43	3437,50	1571,43	0,00	3771,43	3437,50	1571,43	0,00	

02-01	Uždavinys: Vykdyti energetikos bei geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sektorių stebėseną ir konkurenciją, skaidrumą, savireguliaciją ir technologinę pažangą.	920,40	793,52	524,40	0,00	1999,29	1613,58	835,73	1380,00	2057,16	1875,00	857,16	0,00	2057,16	1875,00	857,16	0,00	
02-01-01	Priemonė: Rinkti, apibendrinti informaciją apie energetikos bei geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įmonių veiklą, atlikti šios informacijos ekonominę analizę ir viešai skelbti ataskaitas..	230,1	198,38	131,1		333,21	268,93	139,29		342,86	312,50	142,86		342,86	312,50	142,86		
02-01-02	Priemonė: Teikti metodinę pagalbą ir konsultacijas prižiūrimuose sektoriuose veikiančioms įmonėms.	230,1	198,38	131,1		333,21	268,93	139,29		342,86	312,50	142,86		342,86	312,50	142,86		
02-01-03	Priemonė: Optimizuoti energetikos bei geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įmonių ekonominių, finansinių duomenų surinkimo (kaupimo, apibendrinimo) sistemą, įvertinant kitų institucijų renkamos informacijos apimtį bei turimas duomenų bases.	230,1	198,38	131,1		333,21	268,93	139,29	1380,00	342,86	312,50	142,86		342,86	312,50	142,86		
02-01-04	Priemonė: Vykdyti energetikos įmonių viešai skelbtinos informacijos stebėseną ir vertinimą.	230,1	198,38	131,1		333,22	268,93	139,29		342,86	312,50	142,86		342,86	312,50	142,86		

02-01-05	Priemonė: Vykdyti rinkos tyrimus, nustatyti konkurencijos problemas rinkose ir jas spręsti.					333,22	268,93	139,29		342,86	312,50	142,86		342,86	312,50	142,86		
02-01-06	Priemonė: Organizuoti planinius/neplaninius reguliuojamų ūkio subjektų patikrinimus					333,22	268,93	139,28		342,86	312,50	142,86		342,86	312,50	142,86		
02-02	Uždavinys: Suformuoti ir taikyti proporcingas teisinio ir ekonominio reguliavimo priemones.	920,40	793,52	524,40	596,00	1666,05	1344,65	696,45	0,00	1714,27	1562,50	714,27	0,00	1714,27	1562,50	714,27	0,00	
02-02-01	Priemonė: Efektyviai veikiančio elektros energetikos tinklo ir gamtinių dujų tinklo modeliavimas ir ilgo laikotarpio vidutinių padidėjimo sąnaudų apskaitos modelio (angl. long run average incremental costs, LRAIC) formavimas.	230,1	198,38	131,1	596	333,21	268,93	139,29		342,86	312,50	142,86		342,86	312,50	142,86		
02-02-02	Priemonė: Derinti ir (arba) tvirtinti kainas ir tarifus, derinti investicijų projektus. Vykdyti energetikos ir viešojo vandens tiekimo įmonių licencijavimą.	230,1	198,38	131,1		333,21	268,93	139,29		342,86	312,50	142,86		342,86	312,50	142,86		
02-02-03	Skelbti ir organizuoti elektros energijos, pagamintos iš atsinaujinančių išteklių, skatinimo kvotų paskirstymo aukcionus.	230,1	198,38	131,1		333,21	268,93	139,29		342,85	312,50	142,85		342,85	312,50	142,85		
02-02-04	Priemonė: Proporcingos kainodaros, paremtos istoriniais kaštais, sistemos formavimas.	230,1	198,38	131,1		333,21	268,93	139,29		342,85	312,50	142,85		342,85	312,50	142,85		
02-02-05	Priemonė: Suformuoti reguliacinę teisės aktų bazę.					333,21	268,93	139,29		342,85	312,50	142,85		342,85	312,50	142,85		

03	Tikslas: Sukurti energetinių paslaugų vartotojų teisių ir teisėtų interesų apsaugos sistemą.	1380,50	1190,30	786,50	0,00	2998,98	2420,33	1253,56	0,00	3085,69	2812,50	1285,69	0,00	3085,69	2812,50	1285,69	0,00	
03-01	Uždavinys: Informuoti ir šviesti energetinių paslaugų vartotojus.	690,20	595,16	393,20	0,00	1666,10	1344,61	696,40	0,00	1714,25	1562,50	714,25	0,00	1714,25	1562,50	714,25	0,00	
03-01-01	Priemonė: Atlikti tyrimą ir identifikuoti energetinių paslaugų vartotojų informacijos poreikį.					333,22	268,92	139,28		342,85	312,50	142,85		342,85	312,50	142,85		
03-01-02	Priemonė: Parengti energetinių paslaugų vartotojų švietimo/ugdymo programą.	230	198,38	131,1		333,22	268,92	139,28		342,85	312,50	142,85		342,85	312,50	142,85		
03-01-03	Priemonė: Organizuoti suinteresuotiems asmenims bei energetinių paslaugų vartotojų teisių gynimo organizacijoms seminarus.	230,1	198,38	131,1		333,22	268,92	139,28		342,85	312,50	142,85		342,85	312,50	142,85		
03-01-04	Priemonė: Sukurti sistemą ir organizuoti vieningą energetinių paslaugų vartotojų konsultavimą.					333,22	268,92	139,28		342,85	312,50	142,85		342,85	312,50	142,85		
03-01-05	Priemonė: Sukurti interaktyvią duomenų bazę, suteikiančią galimybę energijos vartotojui Komisijos tinklalapyje greitai ir patogiai surasti suprantamą ir palyginamą informaciją.	230,1	198,4	131		333,22	268,93	139,28		342,85	312,50	142,85		342,85	312,50	142,85		
03-02	Uždavinys: Vykdyti energetinių paslaugų vartotojų teisėtų interesų apsaugą.	690,30	595,14	393,30	0,00	1332,88	1075,72	557,16	0,00	1371,44	1250,00	571,44	0,00	1371,44	1250,00	571,44	0,00	

1.3. tikslinēs paskirties lēšos ir pajamų įmokos					9330	7530	3900	1800	9600	8750	4000	850	9600	8750	4000	850	
2. Kiti šaltiniai (Europos Sąjungos finansinė parama projektams įgyvendinti ir kitos teisėtai gautos lėšos)																	
Iš viso programai finansuoti (1+2)	4832	4166	2753	666	9330	7530	3900	1800	9600	8750	4000	850	9600	8750	4000	850	

3 lentelė. Programos tikslai, uždaviniai, vertinimo kriterijai ir jų reikšmės

Vertinimo kriterijaus kodas	Tikslų, uždavinių, vertinimo kriterijų pavadinimai ir mato vienetai	Vertinimo kriterijų reikšmės			
		2012-ųjų metų	2013-ųjų metų	2014-ųjų metų	2015-ųjų metų
01	Tikslas 1: Integruotis į ES reguliavimo sistemą ir padidinti Komisijos veiklos efektyvumą.				
R-01-01-01-01	Gera vertinančių Komisijos aptarnavimo kokybę vartotojų/ūkio subjektų skaičius.	>35	>35	>40	>45
R-01-01-01-02	Pagrįstų pasibaigusių skundų skaičius ES institucijoms dėl Komisijos veiksmų.	0	0	0	0
R-01-01-01-03	Komisijos bendrųjų funkcijų atitikimas LR Finansų ministro nustatytiems veiklos efektyvumo vertinimo kriterijams (vidurkis nuo visų nustatytų siektinų reikšmių, proc.).	80	90	95	100
	1 tikslo 1 uždavinys: Efektyvios Komisijos veiklos ir jos viešumo didinimas.				
P-01-01-01-01-01	Metinio Komisijos veiklos plano priemonių įgyvendinimas numatytais terminais (proc. nuo planuotų priemonių).	100	100	100	100
P-01-01-01-01-02	Parengta ir viešai paskelbta veiklos ataskaita.	1	1	1	1
P-01-01-01-01-03	Skelbtinos informacijos plano vykdymo įgyvendinimas numatytais terminais (proc.)	100	100	100	100
P-01-01-01-01-04	Įdiegta Komisijos informacinė sistema	1	1	1	1
P-01-01-01-01-05	Valstybės tarnautojų, per ataskaitinius metus dalyvavusių kvalifikacijos tobulinimo renginiuose, dalis (proc.).	50	60	70	80
P-01-01-01-01-06	Parengtas darbuotojų kompetencijų aprašas ir kompetencijų vertinimo instrumentas.	0	1	1	1
P-01-01-01-01-07	Bylų skaičius dėl procedūrinių posėdžio organizavimo pažeidimų.	0	0	0	0
	1 tikslo 2 uždavinys: Integruotis į ES ir pasaulio energetikos reguliavimo sprendimų priėmimo procesą.				
P-01-01-01-02-01	Parengtos ir pateiktos pirminės pastabos/pasiūlymai darbo grupėse dėl ES teisės aktų Komisijos kompetencijos klausimais (proc. nuo visų Komisijos teiktų pozicijų).	100	100	100	100
P-01-01-01-02-02	Parengtos ir pateiktos pastabos/pasiūlymai ACER reguliuotojų valdyboje svarstomais klausimais (proc.).	100	100	100	100
P-01-01-01-02-03	Komisijos iniciatyva organizuotų tarptautinių renginių skaičius Lietuvoje.	1	2	2	2
	Tikslas 2: Užtikrinti prognozuojamą ir skaidrią verslo aplinką.				
R-01-01-02-01	Įmonių, esančių Komisijos reguliavimo sferoje, dalis, naudojanti DSAIS sistemą ataskaitų pateikimui Komisijai nuo bendro reguliavimo	0	1	30	70

	sferoje esančio įmonių skaičiaus.				
R-01-01-02-02	Asmenų, vykdančių veiklą konkurencinėse rinkose, skaičiaus augimas, proc.	-	20	15	10
	2 tikslo 1 uždavinys: Vykdyti energetikos sektorių priežiūrą, stebėseną.				
P-01-01-02-01-01	Laiku paskelbtų energetikos sektorių stebėsenos ataskaitų skaičius (vertinama pagal Skelbtinos informacijos planą)	100	100	100	100
P-01-01-02-01-02	Išspręstų ūkio subjektų ikiteisminių (ne teismo tvarka) ginčų skaičius (proc. nuo gautų).	100	100	100	100
P-01-01-02-01-03	Planinių ūkio subjektų patikrinimų skaičius (proc. nuo patvirtinto plano).	100	100	100	100
P-01-01-02-01-04	Neplaninių ūkio subjektų patikrinimų skaičius (proc. nuo gautų prašymų, teikimų, turint tam tikros informacijos, siekiant užtikrinti, kad būtų pašalinti pažeidimai).	100	100	100	100
	2 tikslo 2 uždavinys: Suformuoti ir taikyti proporcingas teisinio ir ekonominio reguliavimo priemones.				
P-01-01-02-02-01	Prioritetinių priemonių įgyvendinimas pagal numatytus terminus (proc.).	100	100	100	100
P-01-01-02-02-02	Laimėtų teisminių bylų skaičius, lyginant su visomis bylomis su reguliuojamais ūkio subjektais (proc.).	100	100	100	100
P-01-01-02-02-03	Paskelbti ir suorganizuoti elektros energijos, pagamintos iš atsinaujinančių išteklių, skatinimo kvotų paskirstymo aukcionai (proc. nuo gautų prašymų).	100	100	100	100
P-01-01-02-02-04	Parengtos ir pavirtintos Šilumos kainų nustatymo metodika ir Geriamojo vandens ir nuotekų tvarkymo kainų nustatymo metodika	0	2	2	2
P-01-01-02-02-05	Energetikos ir geriamojo vandens sektorius reglamentuojančių įstatymų įgyvendinamųjų teisės aktų parengimas ir priėmimas (proc. nuo įstatymuose numatytų)	100	100	100	100
	Tikslas 3: Sukurti energetinių paslaugų vartotojų teisių ir teisėtų interesų apsaugos sistemą.				
R-01-01-03-01	Ne pagal Komisijos kompetenciją pateiktų skundų/ginčų skaičius.	<50	<50	<55	<55
R-01-01-03-02	Komisijos internetinės svetainės lankomumo augimas, proc.		5	5	5
R-01-01-03-03	Vartotojų, žinančių, kokiais klausimais galima kreiptis ir kokias problemas gali išspręsti Komisija, skaičius (proc. nuo apklaustų asmenų, besikreipusių į Komisiją).	>80	>80	>90	>90
	3 tikslo 1 uždavinys: Informuoti ir šviesti energetinių paslaugų vartotojus.				
P-01-01-03-01-01	Atliktas tyrimas, kuriuo identifikuotas	1	1	1	1

5 lentelė. 2013-2015 metų investicijų projektai ir asignavimai

(tūkst. litų)

Priemonės kodas	Investicijų projekto pavadinimas	Įgyvendinimo terminai		Bendra vertė	Panaudota lėšų iki 2012-ųjų metų	Planuojama panaudoti 2012-aisiais metais	2013 metais		2014 metais		2015 metais	
		pradžia	pabaiga				Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų poreikis	iš jų	Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų poreikis	iš jų	Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų poreikis	iš jų
01-01-03	Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos informacinės sistemos sukūrimas	2009	2013	344	74		270	270				
02-01-04	Energetikos bei geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įmonių ekonominių, finansinių duomenų surinkimo sistemos optimizavimas.	2013	2013	1200			1200	1200				
01-01-01	Veiklos valdymo sistema.	2014	2015	1200					600	600	600	600
Iš viso investicijų projektams					74	0	1470	1470	600	600	600	600

VERTINIMO KRITERIJAUŠ TECHNINIS PRIEDAS (2013 metai)

Pavadinimas		Kodas
Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija		90 900 1773
Užtikrinti ilgalaikę ir efektyvią energetinių sektorių nepriklausomo reguliavimo sistemą.		01
Vidutinio statistinio namų ūkio išlaidų dalis, tenkanti energetinėms paslaugoms įsigyti (procentas nuo vidutinio statistinio namų ūkio disponuojamų pajamų)		E-01-01
1.	Apibrėžimas	Vidutinio statistinio namų ūkio išlaidų dalis, tenkanti energetikos paslaugoms įsigyti (procentas nuo vidutinio statistinio namų ūkio pajamų)
2.	Ar tai naujas vertinimo kriterijus	ne
3.	Pasirinkimo pagrindimas	Kriterijus leidžia įvertinti Komisijos priimamų sprendimų poveikį gyventojų išlaidoms energetikos paslaugoms įsigyti
4.	Skaičiavimo metodas	$EID = \frac{ME}{MP} \cdot 100$ <p><i>kur:</i> EID – vidutinio statistinio namų ūkio metinių išlaidų dalis, tenkanti energetinėms paslaugoms įsigyti, proc.; ME – vidutinės metinės vidutinio statistinio namų ūkio išlaidos, tenkančios energetinėms paslaugoms įsigyti, Lt; MP – Vidutinės disponuojamosios metų pajamos, tenkančios vidutiniam statistiniam namų ūkiui, Lt; Laikoma, kad vidutinis statistinis namų ūkis naudojami centralizuoto šilumos tiekimo paslaugomis ir per metus suvartoja 9400 kWh šilumos energijos (būstui šildyti, karštam vandeniui ruošti, cirkuliacijai ir temperatūros palaikymui), 1200 kWh elektros energijos, 72 m³ gamtinių dujų, 63 m³ geriamojo vandens (įskaitant geriamąjį vandenį karštam vandeniui ruošti). Vidutinės statistinio namų ūkio metinės išlaidos, tenkančios energetinėms paslaugoms įsigyti, apskaičiuojamos kaip konkrečių paslaugų suvartoto kiekio per metus ir atitinkamos paslaugos vieneto (Lt/kWh, Lt/m³) kainos sandaugų suma. Vidutinės disponuojamosios statistinio namų ūkio metų pajamos nustatomos pagal naujausius prieinamus metinius Statistikos departamento ir kitų institucijų viešai skelbiamus duomenis.</p>
5.	Duomenų šaltinis	Institucijos, Statistikos departamento ir kitų institucijų viešai skelbiami duomenys.
6.	Duomenų auditas	Duomenų auditas nebuvo atliktas.
7.	Skaičiavimo reguliarumas	Metinis
8.	Už vertinimo kriterijų atsakingas kontaktinis asmuo	Ramutė Cirulytė, Rinkos tyrimų ir statistikos skyriaus vedėja, tel. 8 5 2333389, el. p. adresas ramute.cirulyte@regula.lt
9.	Kita informacija apie vertinimo kriterijaus patikimumą	-

VERTINIMO KRITERIJAUS TECHNINIS PRIEDAS (2013 metai)

Pavadinimas		Kodas
Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija		90 900 1773
Užtikrinti ilgalaikę ir efektyvią energetinių sektorių nepriklausomo reguliavimo sistemą.		01
Bendrojo vidaus produkto dalis, tenkanti energetinėms paslaugoms įsigyti (procentas nuo BVP)		
1.	Apibrėžimas	Bendrojo vidaus produkto dalis, tenkanti energetinėms paslaugoms įsigyti (procentas nuo BVP)
2.	Ar tai naujas vertinimo kriterijus	
3.	Pasirinkimo pagrindimas	Kriterijus leidžia įvertinti Komisijos priimamų sprendimų poveikį vartotojų išlaidoms energetikos paslaugoms įsigyti
4.	Skaičiavimo metodas	$BEID = \frac{BME}{BVP} \cdot 100$ <p><i>kur:</i> BEID – bendrojo vidaus produkto dalis, tenkanti energetinėms paslaugoms įsigyti, proc.; BME – metinės energetines paslaugas vartotojams teikiančių Komisijos reguliuojamų įmonių pajamos iš pagrindinės veiklos, Lt; BVP – bendrasis vidaus produktas (taikant išlaidų metodą), to meto kainomis, Lt.</p>
5.	Duomenų šaltinis	Komisijos ir Lietuvos statistikos departamento viešai skelbiami duomenys.
6.	Duomenų auditas	Duomenų auditas nebuvo atliktas.
7.	Skaičiavimo reguliarumas	Metinis
8.	Už vertinimo kriterijų atsakingas kontaktinis asmuo	Ramutė Cirulytė, Rinkos tyrimų ir statistikos skyriaus vedėja, tel. 8 5 2333389, el. p. adresas ramute.cirulyte@regula.lt
9.	Kita informacija apie vertinimo kriterijaus patikimumą	-

VERTINIMO KRITERIJAUS TECHNINIS PRIEDAS (2013 metai)

Pavadinimas		Kodas
Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija		90 900 1773
Užtikrinti ilgalaikę ir efektyvią energetinių sektorių nepriklausomo reguliavimo sistemą.		01
Importuojamos elektros energijos dalis nuo viso šalies elektros energijos suvartojimo		
1.	Apibrėžimas	Importuojamos elektros energijos dalis nuo viso šalies elektros energijos suvartojimo
2.	Ar tai naujas vertinimo kriterijus	
3.	Pasirinkimo pagrindimas	Tai papildomas rodiklis, rodantis kaip sekasi įgyvendinti Nacionalinėje energetinės nepriklausomybės strategijoje ¹ numatytą tikslą didinti atsinaujinančių energijos išteklių elektrai gaminti naudojimą, siekiant, kad iki 2020 m. ne mažiau 20% galutinio elektros energijos suvartojimo sudarytų atsinaujinantys elektros ištekliai. Kriterijaus mažėjimas rodo vidaus gamybos apimčių elektros sektoriuje didėjimą.
4.	Skaičiavimo metodas	$IED = \frac{IE}{SE} \cdot 100$ <p><i>kur:</i> IED – importuojamos elektros energijos dalis nuo viso šalies elektros energijos suvartojimo, proc.; IE – elektros energijos importas per metus, TWh; SE – šalies elektros energijos suvartojimas per metus, TWh; Šalies suvartojimas susideda iš elektros energijos pateiktos vartotojams, Kruonio HAE užkrovimui suvartoto kiekio, nuostolių elektros tinkluose ir kiekio reikalingo perdavimo bei skirstymo įmonių poreikiams patenkinti.</p>
5.	Duomenų šaltinis	Komisija
6.	Duomenų auditas	Duomenų auditas nebuvo atliktas.
7.	Skaičiavimo reguliarumas	Metinis
8.	Už vertinimo kriterijų atsakingas kontaktinis asmuo	Ramutė Cirulytė, Rinkos tyrimų ir statistikos skyriaus vedėja, tel. 8 5 2333389, el. p. adresas ramute.cirulyte@regula.lt
9.	Kita informacija apie vertinimo kriterijaus patikimumą	-

¹ Nacionalinė energetinės nepriklausomybės strategija, patvirtinta Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. birželio 26 d. nutarimu Nr. XI-2133 (Žin., 2012, Nr. 80-4149).